

Věstník MZd ČR, částka 2/2011

Vzdělávací program

specializačního vzdělávání v oboru

APLIKOVANÁ FYZIOTERAPIE

1 Cíl specializačního vzdělávání

2 Minimální požadavky na specializační vzdělávání

2.1 Základní kmen - povinný

2.2 Vlastní specializovaný výcvik I. - povinný

2.3 Vlastní specializovaný výcvik II. - povinný

3 Odborná praxe

4 Hodnocení specializačního vzdělávání

5 Profil absolventa

5.1 Charakteristika činností, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

7 Seznam doporučené literatury

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru Aplikovaná fyzioterapie je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti Odborný fyzioterapeut osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené vyhláškou [č. 424/2004 Sb.](#), ve znění pozdějších právních předpisů.

2 Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru Aplikovaná fyzioterapie je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání fyzioterapeuta dle zákona [č. 96/2004 Sb.](#), ve znění pozdějších právních předpisů.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu povolání formou:

- a) celodenní průpravy, při které účastník specializačního vzdělávání věnuje této praktické a teoretické výuce čas v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době nebo
- b) externí průpravy, která se liší od celodenní průpravy tím, že doba určená na praktické zdravotnické činnosti může být zkrácena nejvýše na polovinu doby stanovené pro celodenní průpravu. Úroveň této průpravy nesmí být nižší než u celodenní průpravy. Za kvalitu a dodržení celkové délky externí průpravy odpovídá akreditované zařízení.

Část specializačního vzdělávání lze absolvovat distanční formou studia, např. metodou e-learningu apod.

Vzdělávací program stanoví počet kreditů získaných splněním studijních podmínek za 1 rok specializačního vzdělávání, celkovou délku přípravy, rozsah a obsah přípravy, zejména délku povinné praxe v oboru, a výuková pracoviště, na kterých praxe probíhá. Dále stanoví požadavky na teoretické znalosti a praktické dovednosti, absolvování vzdělávacích akcí, kurzů, seminářů, stáží a další požadavky pro získání specializované způsobilosti.

Celková délka specializačního vzdělávání je 18 - 24 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování počtu hodin vzdělávacího programu. Celková délka přípravy je celkem 560 hodin teoretického vzdělávání a odborné praxe v oboru Aplikovaná fyzioterapie. Odborná praxe tvoří alespoň 50 % celkového počtu hodin. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Akreditovaná pracoviště disponují náležitým personálním, materiálním a přístrojovým vybavením.

Vzdělávací program zahrnuje základní kmen a vlastní specializovaný výcvik se stanoveným počtem kreditů, přičemž ukončení každé části je realizováno ověřením znalostí.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru Aplikovaná fyzioterapie je:

zařazení do oboru specializačního vzdělávání při výkonu praxe v příslušném oboru specializace minimálně 1 rok z období 6-ti let v rozsahu minimálně 1/2 stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby od data přihlášení se k atestační zkoušce,

absolvování teoretické výuky,

absolvování odborné praxe na akreditovaném pracovišti (minimálně 4 týdny) nebo pracovišti schváleném vedoucím studia v souladu s platnými právními předpisy na odděleních (neurologie, interna, pediatrie, lůžkách následné péče, chirurgie, ortopedie, traumatologie, ARO a lůžkovém rehabilitačním oddělení),

zpracovat kompletní kazuistiku pacienta s neurologickou, chirurgickou a interní diagnózou (schválenou vedoucím studia), tzn. 3 kazuistiky,

doložení potvrzení účasti na kurzech,

získání stanoveného počtu kreditů určených vzdělávacím programem,

úspěšné složení atestační zkoušky.

Celková délka specializačního vzdělávání je minimálně 18 - 24 měsíců dle délky praxe ve fyzioterapii.

2.1 Základní kmen - povinný

2.1.1 Role fyzioterapeuta specialisty - teoretická výuka

Celková doba - 2 dny, tj. 16 hodin	Počet kreditů
Právní problematika ve zdravotnictví	8 (á 4 kredity/den)
Moderní management fyzioterapeutické péče	
Kvalita a bezpečnost fyzioterapeutické péče	
Efektivní komunikace	
Edukace	
Pedagogika, andragogika	
Výzkum ve fyzioterapii	
Vybraná problematika veřejného zdraví	
Krizový management ve zdravotnictví	
Financování zdravotní péče	
Vzdělávání v oboru v ČR a EU	
Profesní organizace, profesní standardy	

Teoretické znalosti

Právní vědomí, právní odpovědnost, zdravotnická dokumentace, ochrana osobních údajů.

Management a role manažera.

Klíčové role a funkce vedoucího pracovníka ve zdravotnictví.

Firemní kultura.

Strategický management. Management změn. Management času. Budování a řízení pracovního týmu. Personální management a rozvoj lidských zdrojů.

Strategické řízení kvality fyzioterapeutické péče. Indikátory kvality fyzioterapeutické péče a jejich sledování.

Standardy fyzioterapeutické péče, správné vedení zdravotnické dokumentace. řízení rizik a prevence nežádoucích událostí ve zdravotnických zařízeních včetně sledování a vyhodnocení. Externí a interní kontrola kvality.

Podpůrné techniky zvládnutí pracovní zátěže, podpůrné techniky v komunikaci s agresivním pacientem, komunikace se zvláštními skupinami pacientů.

Etický přístup k pacientům a jejich blízkým s ohledem na věk a charakter onemocnění.

Indikace faktorů ovlivňujících kvalitu života pacientů.

Edukace pacientů a jejich blízkých. Specifika edukace dětí, dospělých, seniorů, cizinců a zvláštních skupin nemocných. Tvorba edukačních materiálů. Zásady moderní prezentace. Edukační proces.

Nové pojetí integrace a socializace handicapovaných osob v rámci pedagogické rehabilitace. Edukace pacientů a jejich blízkých, tvorba informačních materiálů, zásady moderní prezentace.

Charakteristika, specifika a význam fyzioterapeutického výzkumu. Techniky výzkumu, výzkumný proces a jeho fáze, etapy výzkumné práce. Volba a způsob vyhledávání vhodných témat. Etika výzkumu. Prezentace výsledků, aplikace poznatků do praxe.

Zdraví, jeho měření a determinanty péče o zdraví a její základní metody, návaznost na stav a cíle zdravotní politiky, rozvojové priority péče o zdraví.

Radiační ochrana - ionizující záření, druhy zdrojů ionizujícího záření, nepříznivé účinky ionizujícího záření, radiační zátěž obyvatel, způsoby ochrany před ionizujícím zářením, zásady pro pobyt v prostorách se zdroji ionizujícího záření, legislativa v oblasti radiační ochrany, odpovědnosti při využívání zdrojů ionizujícího záření.

Problematika závislostí - škodlivé užívání návykových látek (NL) a závislostí na NL v ČR. Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností, zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostí na NL.

Mimořádné události a katastrofy (typy katastrof, definice katastrofy a medicíny katastrof, spektrum postižení domácnosti, informování obyvatelstva, vzdělávání). Krizová připravenost (definice, legislativní zázemí, orgány krizového řízení a jejich úkoly, organizace ve zdravotnictví, základní pojmy, plán krizové připravenosti zdravotnického zařízení). Hromadný výskyt postižených (základní pojmy, zdravotnický záchranný řetězec, zdravotnická záchranná služba, traumatologický plán nemocnice - základní úkoly, organizace práce při hromadném příjmu, třídění pacientů). Evakuace nemocnic (zásady evakuace, evakuační plán). Ochrana obyvatelstva (definice a základní pojmy, hlavní zásady, prostředky individuální ochrany, základní vybavení).

Ekonomické aspekty fyzioterapeutické péče.

Efektivní komunikace (interpersonální vztahy).

2.2 Vlastní specializovaný výcvik I. - povinný

2.2.1 Preklinické obory - teoretická část

Postup do specializovaného výcviku I. je podmíněn splněním všech požadavků stanovených v rámci základního kmene I.

Celková doba - 2 dny - 16 hodin	Počet kreditů
Periferní a centrální nervová soustava (fyziologie a patofyziologie)	
	8 (á 4 kredity/den)

Biochemie, biofyzika
Biomechanika
Speciální pedagogika, sociální a pedagogická rehabilitace, psychologie

Teoretické znalosti

Anatomie a patologie pohybového systému, nejčastější onemocnění centrálního a periferního nervového systému.

Základy neurofyzologie motoriky (neurokineziologie), funkce centrálního nervového systému (CNS), autonomní nervový systém (ANS), periferní nervový systém (PNS) v rámci řízení motoriky.

Vybraná problematika patologických procesů jednotlivých orgánových soustav.

Přehled příčin nemocí.

Reakce organismu na patologické změny včetně kompenzačních mechanismů.

Patofyzologie a patokineziologie u jednotlivých onemocnění.

Molekulární podstata biochemických procesů. Metabolické děje, regulace, bioenergetika, kinematika, statika, dynamika, biokybernetika a jejich využití vzhledem k aplikací fyzikálních procedur, manuální ošetření, patofyzilogických procesů (otok, zánět, únava, apod.).

Nové pojetí integrace a socializace handicapovaných osob v rámci koncepce oboru Rehabilitační a fyzikální medicíny. Současně pojetí speciální pedagogiky, systém péče o postižené.

Principy komunikace s pacientem a jeho blízkými (v závislosti na zdravotním stavu), empatie, asertivita, efektivita, kompetence (multidisciplinární tým).

2.3 Vlastní specializovaný výcvik II. - povinný

2.3.1 Rehabilitační diagnostika v základních klinických oborech, zásady terapie - teoreticko-praktická část

Postup do specializovaného výcviku II. je podmíněn splněním všech požadavků stanovených v rámci specializačního výcviku I.

Celková doba - 6 dnů - 48 hodin	Počet kreditů
Nové trendy fyzioterapie z pohledu vnitřního lékařství	

Nové trendy fyzioterapie z pohledu neurologie
Nové trendy fyzioterapie z pohledu chirurgických oborů
Nové trendy fyzioterapie z pohledu pediatrie
Nové trendy fyzioterapie z pohledu geriatric
Nové trendy fyzioterapie z pohledu psychologie
Nové trendy fyzioterapie z pohledu gynekologie
Nové trendy fyzioterapie z pohledu psychiatrie
Fyzikální terapie, lázeňství a balneologie
Analýza běžných denních aktivit a její vliv na možnosti fyzioterapie
Ortetika, protetika, adjuvatika
Adaptační mechanismy z pohledu fyzioterapie
Ergonomické vyšetření ve fyzioterapii
Specializované postupy pro vyšetření pohybového systému
Úvod do diferenciální diagnostiky v klinických oborech

Teoretické znalosti

Vybrané kapitoly z vnitřního lékařství (kardiovaskulární systém, respirační systém, endokrinní systém, apod.).

Prohloubení znalostí o nových trendech z vnitřního lékařství.

Limity rehabilitační péče ve vnitřním lékařství.

Vybrané kapitoly z neurologie (např.: vertebrogenní onemocnění, neurodegenerativní onemocnění, primární svalová onemocnění, cerebrovaskulární onemocnění, onemocnění periferního nervového systému). Nové trendy v obecné a speciální neurologii.

Vybrané kapitoly z chirurgických oborů (obecná a speciální traumatologie, chirurgie, ortopedie, rekonstrukční chirurgie).

Návaznost rehabilitační péče z hlediska nových operačních postupů v traumatologii, ortopedii, cévní chirurgii.

Vybrané kapitoly z pediatrie. Přístup dle jednotlivých specifíků dětského věku.

Problematika centrální koordinační poruchy, postupy v prevenci, diagnostika a rehabilitační

léčba. Specifika dětského věku, vývojová kineziologie.

Vybrané kapitoly z geriatry (nejčastější geriatrické syndromy a jejich ovlivnění v rámci fyzioterapie).

Metody a zásady v přístupu fyzioterapeuta k pacientům s duševní poruchou a závislostí na návykových látkách.

Syndrom vyhoření a zvládnání stresu, zásady a možnosti psychohygieny, relaxace, mezilidská interakce a komunikace.

Adaptace, dezadaptace a malaadaptace organismu, reakce pacienta na zátěž při intervenci fyzioterapeuta.

Nové poznatky, kritéria a parametry ergonomického hodnocení.

Vybrané vyšetřovací metody pohybového systému z pohledu fyzioterapeuta (např.: místní a celkové vyšetření páteře, periferních kloubů, aj.).

Funkční testy ve fyzioterapii (např.: testy balančních schopností, aktivity denních činností (ADL), chůze, hrubé a jemné motoriky, aj.).

Komplexní kineziologické vyšetření.

Praktická aplikace fyzioterapeutických metod a postupů u pacientů s neurologickým onemocněním.

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví, definice, cíle, principy kódování, komponenty, domény, apod.

Nové trendy ve fyzikální terapii.

Základní psychické procesy (kognice, emoce, motivace, chování, vědomí, učení, paměť).

Aktivity všedního dne, práce a produktivní aktivity, hry, volný čas, testování a dotazníková šetření.

Role fyzioterapeuta v týmu při zajištění prevence, diagnostiky a rehabilitační léčby v klinických oborech.

Cílem je získat:

základní praktické dovednosti a teoretické znalosti v oboru Aplikovaná fyzioterapie,

teoretické podklady pro efektivní komunikaci,

obecné povědomí o rehabilitačních zdravotnických zařízeních.

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení záznamu o provedených výkonech (logbook) v rámci celé odborné praxe. Seznam výkonů a jejich četnost je stanoven jako minimální, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

Účast na vzdělávacích aktivitách

Kurzy - povinné Celkem - tři kurzy jeden dlouhodobý (certifikovaný) kurz s hodinovou dotací 120 hodin dva krátkodobé kurzy s hodinovou dotací 16 hodin	Počet kreditů
<p>Jeden (dlouhodobý) certifikovaný kurz v rozsahu 120 hodin: doporučujeme např.: Diagnostika a terapie funkčních poruch (mobilizační a měkké techniky) pro fyzioterapeuty, PNF - Kabatova technika, Vojtova metoda, Bobath koncept, Brügger-koncept, Rehabilitační léčba některých druhů funkční ženské sterility metodou Ludmily Mojžíšové, Terapie lymfedému, MDT dle McKenzie, Bazální podprogramy (event. doložit doklad o jeho absolvování. Účastníkovi SV bude započteno 45 kreditů).</p>	minimálně 45 kreditů
<p>Dvě krátkodobé, vzdělávací akce související s problematikou (dle vlastního výběru), v délce nejméně 16 hodin na jednu vzdělávací akci (event. doložit doklad o jejich absolvování. Účastníkovi SV bude započteno 16 kreditů celkem).</p>	16 (á 4 kredity/den)

3 Odborná praxe

Celková doba - 12 týdnů - 480 hod		Počet kreditů
Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení		180 (á 3 kredity/den)
		Počet týdnů a hodin
z toho	lůžkové oddělení neurologie	2 týdny - 80 hodin
	lůžkové oddělení interní	1 týden - 40 hodin
	lůžkové oddělení dětské	2 týdny - 80 hodin
	lůžkové oddělení následné péče nebo ošetrovatelských lůžek	1 týden - 40 hodin
	lůžkové oddělení chirurgie	1 týden - 40 hodin
	lůžkové oddělení ortopedie	1 týden - 40 hodin
	lůžkové oddělení traumatologie	1 týden - 40 hodin
	oddělení anesteziologicko-resuscitační (ARO)	1 týden - 40 hodin
	oddělení akutní rehabilitační péče	2 týdny - 80 hodin
Seminární práce		Celkový počet
V průběhu praxe:		

Písemně vypracovat komplexní kineziologický rozbor včetně příslušných testů u pacientů s chirurgickou diagnózou (dle vlastního výběru), krátkodobý a dlouhodobý fyzioterapeutický program s edukací pacienta (schválenou školitelem odborné praxe).	1
Písemně vypracovat komplexní kineziologický rozbor včetně příslušných testů u pacientů s neurologickou diagnózou (dle vlastního výběru), krátkodobý a dlouhodobý fyzioterapeutický program s edukací pacienta (schválenou školitelem odborné praxe).	1
Písemně vypracovat komplexní kineziologický rozbor včetně příslušných testů u pacientů s interní diagnózou (dle vlastního výběru), krátkodobý a dlouhodobý fyzioterapeutický program s edukací pacienta (schválenou školitelem odborné praxe).	1

4 Hodnocení specializačního vzdělávání

Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele, který je zaměstnancem akreditovaného zařízení. Školitel pro teoretickou výuku vypracovává studijní plán včetně praktických výkonů, které má účastník vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje znalosti (vědomosti a dovednosti). Odborná praxe na odborných pracovištích probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště, má specializovanou způsobilost k výkonu povolání a osvědčení k výkonu činností bez odborného dohledu.

a) Průběžné hodnocení školitelem:

školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka specializačního vzdělávání. Do studijního průkazu zapisuje ukončení každého kmene a specializačního výcviku a získaný počet kreditů.

b) Předpoklady pro vykonání atestační zkoušky:

absolvování povinné praxe a její zhodnocení - záznam v průkazu odbornosti,
absolvování povinných vzdělávacích akcí - záznam v průkazu odbornosti,
předložení seznamu výkonů v průkazu odbornosti potvrzené školitelem,
získání stanoveného počtu kreditů za celou dobu specializačního vzdělávání.

c) Vlastní atestační zkouška - probíhá dle §6 - §7 vyhlášky č. 189/2009 Sb.

část praktická (probíhá na akreditovaném pracovišti). Součástí je předložení písemně zpracované komplexní kasuistiky pacienta s neurologickým, chirurgickým a interním onemocněním, tzn. 3 kasuistiky,

část teoretická (probíhá na akreditovaném pracovišti).

5 Profil absolventa

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru Aplikované fyzioterapie bude schopen provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializovanou a vysoce specializovanou péči v oboru fyzioterapie. Je oprávněn na základě vlastního posouzení a rozhodnutí, v souladu s vyhláškou [č. 424/2004 Sb.](#), ve znění pozdějších právních předpisů, zabezpečovat níže uvedené činnosti v rozsahu své specializované způsobilosti stanovené uvedenou vyhláškou.

5.1 Charakteristika činností, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

Odborný fyzioterapeut se specializovanou způsobilostí v oboru Aplikované fyzioterapie získává specializovanou způsobilost k výkonu odborné činnosti a je oprávněn vykonávat činnosti, které jsou uvedeny [§112](#) vyhlášky č. 424/2004 Sb., a je připraven:

- edukovat pacienty, případně osoby jimi určené, ve specializovaných fyzioterapeutických postupech,
- sledovat a vyhodnocovat stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod,
- instruovat fyzioterapeuty a další zdravotnické pracovníky v náročných a specializovaných fyzioterapeutických postupech,
- hodnotit kvalitu poskytované péče,
- identifikovat činnosti fyzioterapeutické péče vyžadující změnu v postupu,
- provádět výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v rehabilitační péči,
- vyhodnocovat účinnost používaných specializovaných postupů,
- vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
- připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- vést specializační vzdělávání v oboru své specializace,
- provádět specializované fyzioterapeutické postupy v rámci léčebné rehabilitace.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení a pracoviště zajišťující výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditovány dle ustanovení [§45](#) zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování

specializačního vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální požadavky

Školitelem se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona [č. 96/2004 Sb.](#) ve znění pozdějších právních předpisů, který organizuje a řídí teoretickou nebo praktickou část specializačního vzdělávání*.

Školitelem může být pouze fyzioterapeut se specializovanou způsobilostí v oboru specializace a je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“.

Lektorem se rozumí zdravotnický nebo jiný odborný pracovník, který se podílí na výuce v teoretické části specializačního vzdělávání.

Lektorem může být zdravotnický pracovník, který je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“.

Lektorem může být i lékař s atestací v příslušném oboru.

Lektorem může být i další odborný pracovník s jinou kvalifikací (JUDr., Ing., apod.), která odpovídá zaměření vzdělávacího programu (předměty jako je ekonomika, financování, právní problematika, krizový management apod.).

Pedagogické schopnosti.

Doklady o odborné, specializované event. pedagogické způsobilosti.

Materiální a technické vybavení

Personální a přístrojové vybavení pracoviště dle vyhlášky [č. 472/2009 Sb.](#), Seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami.

Pro teoretickou část vzdělávacího programu standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu.

Přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení).

Organizační a provozní požadavky

Poskytování zdravotní péče (dle příslušného oboru).

Bezpečnost a ochrana zdraví

Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením.

Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

7 Seznam doporučené literatury

Doporučená literatura

- ADLER, S.; BECKERS, D.; BUCK, M. PNF in Practice. 2. ed. New York: Springer - Verlag, 2003. 401 s. ISBN 3-540-66395-9.
- ADLER, S. BECKERS, D., BUCK, M. PNF in Practice. 2. vyd. New York: Springer - Verlag, 2000. 401 s. ISBN 3540663951.
- ANTUŠÁK, E., KOPECKÝ, Z. Úvod do teorie krizového managementu I. 2. vyd. Praha: VŠE Economica, 2003. 98 s. ISBN 80-245-0548-7.
- ARMSTRONG, M. řízení lidských zdrojů. Praha: Grada Publishing, 2002. 856 s. ISBN 80-247-0469-2.
- BEDNAŘÍK, J., KADAŇKA, Z. Vertebrogenní neurologické syndromy. Praha: Triton, 2000. 215 s. ISBN 80-725-4102-1.
- BENEŠ, J., STRÁNSKÝ, P., VÍTEK, F. Základy lékařské biofyziky. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 2005. 196 s. ISBN 80-246-1009-4.
- BENEŠ, M. Andragogika, filosofie - věda. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. 122 s. ISBN 80- 86432-03-3.
- BÁRTLOVÁ, S. Sociologie medicíny a zdravotnictví, 6., přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2005.
- BÁRTLOVÁ, S., HNILICOVÁ, H. Vybrané metody a techniky výzkumu. Brno: IDVPZ, 2000. 118 s. ISBN 80-7013-311-2.
- BARTONÍČEK, J., HEŘT, J. Základy klinické anatomie pohybového aparátu. 1. vyd. Praha: Maxdorf, 2004. 256 s. ISBN 80-734-5017-8.
- ČIHÁK, R. Anatomie 1. 2. vyd. Praha: Grada, 2001. 516 s. ISBN 80-7169-970-5.
- ČIHÁK, R. Anatomie 2. 2. vyd. Praha: Grada, 2002. 488 s. ISBN 80-247-0143-X.
- ČIHÁK, R. Anatomie 3. 2. vyd. Praha: Grada, 2004. 692 s. ISBN 80-247-1132-X.
- DYLEVSKÝ, I., DRUGA, R., MRÁZOVÁ, O. Funkční anatomie člověka. Praha: Grada, 2002. 664 s. ISBN 80-7169-681-1.
- DYLEVSKÝ, I. Speciální kineziologie. Praha: Grada, 2009.

- FERKO, A., VOBOŘIL, a kol. J. Chirurgie v kostce. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. 596 s. ISBN 80-247-0230-4.
- FÖLSCH, U. R., KOCHSIEK, K., SCHMIDT, R. F. Patologická fyziologie. 1. vyd. Praha: Grada, 2003. 588 s. ISBN 80-247-0319-X.
- GILBERTOVÁ, S., MATOUŠEK, O. Ergonomie. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. 240 s. ISBN 80-247-0226-6.
- GLADKIJ, I. Management ve zdravotnictví. Praha: Computer Press 2003. ISBN 80-7172-841-1.
- GLADKIJ, I., HEGER, L., STRNAD, L. Kvalita zdravotní péče a metody jejího soustavného zlepšování. Brno: IDVPZ, 1999. 183 s. ISBN 80-7013-272-8.
- GREENHALGH, T. Jak pracovat s vědeckou publikací. 1. vyd. Praha: Grada, 2003. 208 s. ISBN 80-247-0310-6.
- HÁTLOVÁ, B., SUCHÁ, J. Kinezioterapie demencí. 1. vyd. Praha: Triton, 2005. 108 s. ISBN 80-7254-564-7.
- HRODEK, O., VAVŘINEC, J. a kol. Pediatrie. 1. vyd. Praha: Galén, 2002. 767 s. ISBN 80-7262-178-5.
- Joint Commission International. Mezinárodní akreditační standardy pro nemocnice. Komentovaný oficiální překlad. Praha: Grada Publishing, 2004. 288 s. ISBN 80-247-0629-6.
- JELÍNKOVÁ, J., KRIVOŠÍKOVÁ, M., ŠAJTAROVÁ, L. Ergoterapie. Praha: Portál, 2009.
- KLUSOŇOVÁ, E., PITNEROVÁ, J. Rehabilitační ošetřování pacientů s těžkými poruchami hybnosti. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně, 2000. 107 s. ISBN 80-7013-319-8.
- KASÍK, J. a kol. Vertebrogenní kořenové syndromy. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. 224 s. ISBN 80-247-0142-1.
- KOBÍLKOVÁ, J. a kol. Základy gynekologie a porodnictví. 1. vyd. Praha: Galén, 2005. 368 s. ISBN 80-7262-315-X (Galén) ISBN 80-246-1112-0 (Univerzita Karlova v Praze).
- KOHOUTEK, R. Základy užití psychologie. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2002. 544 s. ISBN 80-214-2203-3.
- KOLÁŘ, P. Rehabilitace v klinické praxi. Praha: Galén, 2009. 713 s. ISBN 978-80-7262-657-1.
- KRAUS, J. a kol. Dětská mozková obrna. 1. vyd. Praha: Grada, 2004. 348 s. ISBN 80-247-1018-8.
- KŘIVOHLAVÝ, J. Psychologie nemoci. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. 200 s. ISBN 80-247-0179-0.
- KŘIVOHLAVÝ, J., PEČENKOVÁ, J. Duševní hygiena zdravotní sestry 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. 80 s. ISBN 80-247-0784-5.

- LEWIT, K. Manipulační léčba v myoskeletální medicíně. 5. přeprac. vyd. Praha: Sdělovací technika, 2003. 411 s. ISBN 80-86645-04-5.
- LIPPERTOVÁ-GRÜNEROVÁ, M. Neurorehabilitace. 1. vyd. Praha: Galén, 2005. 350 s. ISBN 80-726-2317-6.
- LIPPERTOVÁ-GRÜNEROVÁ, M. Trauma mozku a jeho rehabilitace. Praha: Galén, 2009.
- MAČÁK, J., MAČÁKOVÁ, J. Patologie. 1. vyd. Praha: Grada, 2004. 372 s. ISBN 80-247-0785-3.
- MAREK, J., a kol. Syndrom kostrče a pánevního dna. 2. vyd. Praha: Triton, 2005. ISBN 80-725-4638-4.
- MATOUŠEK, O., a kol. Základy sociální práce. Praha: Portál, 2001. 309 s. ISBN 80-71-78-473-7.
- MUNZAROVÁ, M. Zdravotnická etika od A do Z. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 156 s. ISBN 80-247-1024-2.
- PAVLŮ, D. Speciální fyzioterapeutické koncepty a metody. Brno: CERM, 2002. ISBN 80-7204-266-1.
- PAYNE, J., a kol. Kvalita života a zdraví. 1. vyd. Praha: Nakladatelství TRITON, 2005. 629 s. ISBN 80-7254-657-0.
- PFEIFFER, J. Neurologie v rehabilitaci. Praha: Grada, 2006.
- PREISS, M., KUČEROVÁ, H. a kol. Neuropsychologie v neurologii. Praha: Grada, 2006.
- PLAŇAVA, I. Průvodce mezilidskou komunikací. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 148 s. ISBN 80-247-0858-2.
- PRUDIL, L. Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví. 4. doplněné vydání. Brno: NCO NZO, 2006. 77 s. ISBN 80-7013-433-X.
- PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. 2. přepracované vyd. Praha: Portál, 2002. 488 s. ISBN 80-7178-631-4.
- SILBERNAGL, S., DESPOPOULOS, A. Atlas fyziologie člověka. 6. vyd. Praha: Grada, 2004. 448 s. ISBN 80-247-0630-X.
- SILBERNAGL, S., LANG, F. Atlas patofyziologie člověka. 1. vyd. Praha: Grada, 2001. 404 s. ISBN 80-7169-968-3.
- ŠIMEK, J., ŠPALEK, V. Filozofické základy lékařské etiky. 1. vyd. Praha: Grada, 2003. 112 s. ISBN 80-247-0440-4.
- ŠKRLA, P. Především neublížit. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 162 s. ISBN 80-7013-419-4.
- TATE, P. Příručka komunikace pro lékaře. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 164 s. ISBN 80-247-0911-2.
- TICHÝ, M. Funkční diagnostika pohybového aparátu. 1. vyd. Praha: Triton, 2000. 94 s. ISBN 80-725-4022-X.

TROJAN, S. Lékařská fyziologie. 4. vyd. Praha: Grada, 2004. 772 s. ISBN 80-247-0512-5.

TROJAN, S., DRUGA, R., PFEIFFER, J., VOTAVA, J. Fyziologie a léčebná rehabilitace motoriky člověka. Třetí přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada, 2005.

TŘEŠKA, V., a kol. Propedeutika vybraných klinických oborů. 1. vyd. Praha: Grada, 2003. 460 s. ISBN 80-247-0239-8.

URBÁNEK, K., a kol. Vyšetřovací metody v neurologii. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. 127 s. ISBN 80-244-0501-6.

VAŇÁSKOVÁ, E. Testování v rehabilitační praxi - Cévní mozkové příhody. Brno: NCO NZO, 2004.

VYBÍRAL, Z. Psychologie komunikace. 1. vyd. Praha: Portál, 2005. 320 s. ISBN 80-7178-998-4.

WHO. Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví. Praha: Grada, 2009.

ZLÁMAL, J., BELLOVÁ, J. Ekonomika zdravotnictví. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 206 s. ISBN 80-7013-429-1.

Literatura bude průběžně aktualizována a účastníkům studia při zahájení doporučena.

* Školitelem může být i mentor, který splňuje požadavky na školitele stanovené vzdělávacím programem